

що надала в майбутньому змогу штурмувати Ізмаїл. І хоча за спогадами Кілія була достатньо могутньою зі сторони суші, прорахунки у фортифікаційній будові зі сторони Дунаю відіграли важливу роль у штурмі та перемозі.

1. Буганов В. И. Славяно-молдавские летописи 15–16 вв. / В. И. Буганов, Ф. С. Греков. — М. : Наука, 1976. — 152 с.
2. Зегинцов А. И. Русская армия. Ч. 2. 1763–1796 ; [Электронный ресурс] / Режим доступа: http://wars175x.narod.ru/btl_kil02.html
3. Кутузов М. И. М. И. Кутузов: письма, записки / Михаил Илларионович Кутузов. — СПб : Воениздат, 1989. — 569 с.
4. Михайленко Н. А. Прелюдия славы Измаила / Н. А. Михайленко, Б. А. Райнов // Дунайская заря. — 2007. — № 83. — С. 4–7.
5. Орлов Н. А. Штурм Измаила Суворовым в 1790 году / Николай Алексеевич Орлов. — СПб, 1890. — 94 с.
6. Райнов Б. А. История Килии: в 2-х тт. / Борис Алексеевич Райнов. — Измаил: СМІЛ, 2010. — Т. 1: От древних времен до 1914 года. — 450 с.
7. Суворов А. В. Письма / [Изд. подгот. В. С. Лопатиным; отв. ред. А. М. Самсонов]. — М. : Наука, 1986. — 807 с.
8. Челебі Евлія. Книга подорожі: Північне Причорномор'я / Евлія Челебі. — Одеса : Гермес, 1997. — 83 с.

Кучма Е. В.

Видатний чигиринець, діяч культури — Микола Маркіянович Кучман

Чигиринщина — край, який багатий не тільки історичними подіями, археологічними знахідками, а й своїми славетними земляками. Саме завдяки цим людям наш край знають, цінують та пам'ятають. Саме ці люди робили різну роботу, яка лишень примножувала славу Чигиринщини своїми звершеннями. Хтось проливав кров за рідну землю і заснув вічним сном у борні, хтось плекав колос у полі на пекучому чигиринському сонці, хтось ростив маленьких козачат, за яким наш козацький рід лишень розростався

і батьківський дуб столітній пускав своє коріння все глибше й глибше в землю. Хтось же рятував та прославляв наш край піснею.

Піснею, яка будила в людях кров. Піснею, яку пам'ятали. Піснею, яка залишається маленьким вогником у вічно молодих наших серцях. Всім співцям і сподвижникам пісенної культури я кажу величезне дякую і низько схиляю голову перед ними.

Микола Маркіянович Кучман

Тому сьогодні я хочу розповісти про одну з найвидатніших постатей любої Чигиринщини, яка дарувала і дарує нашому краю гомінливу пісню.

19 квітня 1937 року у селі Вороненці Чорнобаївського району на той час Полтавської області (нині Черкаська обл.) у родині колгоспників народився Микола Маркіянович Кучман.

Після закінчення середньої школи у рідному селі певний час працює у колгоспі на бухгалтерській роботі, згодом їде навчатися до культурно-освітнього училища м. Гадяч. Далі — навчання у Харківському державному інституті культури [1, с. 3].

Дні йшли, роки летіли, і студентське життя закінчилося. Натомість почалося щось більш серйозніше — це й було доросле життя.

Трудову діяльність розпочав у 1959 році інспектором відділу культури у місті Корсунь-Шевченківський Черкаської області.

З 1963 року, за направленням, працював завідуючим відділом культури Чигиринського райвиконкому. А з 1965 по 1971 роки — працював директором районного будинку культури. З 1971 по 1997 роки — знову завідуючим відділу культури.

За час його роботи на чолі районного відділу культури у нашому краю було збудовано по шість нових сільських будинків культури та клубів і зведено районний будинок культури в Чигирині. Завжди в хорошому рахунку в області художня самодіяльність Чигиринщини. В районі діє 8 народних колективів, 17 бібліотекам в свій час було присвоєно звання «Установа відмінної роботи». В цих успіхах частка заслуг і Миколи Маркіяновича [7, с. 2].

Зарекомендувавши себе умілим організатором і керівником культурно-масової роботи в Чигиринському районі, Микола Маркіянович приділяв особливу увагу матеріально-технічній базі клубно-бібліотечних установ, а також розвитку художньої самодіяльності, активізації роботи бібліотек в районі. Першим ділом було започатковано творчі звіти колективів художньої самодіяльності, які тривають і по сьогоднішній день. Активно впроваджувалися нові свята та заходи [2, МПДА].

Микола Маркіянович — людина активна та дієва. Він постійно бере активну участь у громадському житті району, неодноразово обирався депутатом міської ради, був заступником голови районної організації пам'яток історії та культури [3, МПДА].

І дійсно — це людина свого слова та своєї справи.

Праця М. М. Кучмана високо оцінена урядом. На честь 400-річчя з дня народження Богдана Хмельницького 23 ве-

ресня 1995 року йому присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України»; як згадує Микола Маркіянович, тоді у пресі була видана стаття з наступним приблизним заголовком: «Президент України Леонід Кучма вручає звання „Заслуженого працівника культури України“ Миколі Кучману» [5, с. 1].

Нині ж Микола Маркіянович — на заслуженому відпочинку, але продовжує працювати в районному комітеті Червоного Хреста.

Варто додати те, що на сьогоднішній день Микола Маркіянович є старостою та активним учасником Чигиринського ветеранського хору, історія якого розпочиналася ще в далекому 1975 році.

Розповідаючи та примножуючи славу про Богданів край, Микола Маркіянович пише ряд брошурок, у яких розповідається про історію створення та діяльність різних хорів на Чигиринщині.

У 2003 році — буклет про «Фольклорно-етнографічний ансамбль „Козачка“. 20 років з дня створення».

В той же рік вийшов буклет із серії «Гордість Чигиринського краю „Чигиринський народний самодіяльний хор“».

У 2006 році — буклет про «Народний самодіяльний хор ветеранів війни та праці 1975–2005 рр.».

В різні роки Миколі Маркіяновичу за його плідну працю та великі звершення було вручено такі нагороди: значок Міністерства культури СРСР «За отличную работу» (1989 р.); Почесна Грамота Міністерства культури УРСР (1982 р.); Почесна Грамота Міністерства культури СРСР та ЦК профспілки працівників культури (1986 р.) [6, с. 3].

Отже, ознайомлюючись з біографією цієї видатної особи, ми розуміємо, що наш край багатий славетними іменами, які творили, творять та будуть творити на теренах

нашої малої Батьківщини. І хоча це —невеличка частинка із великої книги життя Миколи Маркіяновича, проте, досліджуючи та аналізуючи її, ми з впевненістю можемо сказати, що Чигиринщині та Україні потрібні саме такі люди.

Автору даної статті дуже пощастило, адже він особисто познайомився та спілкувався з цією видатною особою нашого краю. Йому щиро віриться, що такі люди з їх жагучими та сповненими любов'ю серцями до праці житимуть вічно [4, МПДА].

1. Лебеденко Н. Все життя — на ниві культури / Н. Лебеденко // Чигиринські вісті. — 2007. — 25 грудня.
2. Матеріали польових досліджень автора (далі МПДА) — Спогади Кукси (Кошуренко) Катерини Семенівни 1963 р. н., жительки міста Чигирин Чигиринського району Черкаської області.
3. МПДА — Спогади Задорожньої Оксани Олександрівни 1986 р. н., жительки міста Чигирин Чигиринського району Черкаської області.
4. МПДА — Зустріч з Миколою Маркіяновичем Кучманом 1937 р. н., мешканцем м. Чигирин Чигиринського району Черкаської області.
5. Президент України Леонід Кучма — вручає звання «Заслуженого працівника культури України» Миколі Кучману // Черкаська Правда. — 1995. — 25 вересня.
6. Романенко Г. Закоханий в культуру та окрилений піснею / Г. Романенко // Чигиринські вісті. — 2012. — 21 грудня.
7. Яценко Т. За покликанням / Т. Яценко // Чигиринські вісті. — 1997. — 20 грудня.

Присяжнюк О. М.

Сучасність та перспективи застосування новітніх технологій у пам'яткоохоронній та музейній справі

Сучасні технології не тільки оновлюють інструментарій науковця, а й розширюють «поле» наукового пізнання.

В рамках даного дослідження ми розглядаємо сучасність та деякі перспективи застосування новітніх технологій та технологічних засобів у пам'яткоохоронній та музейній справі.